

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 септември 2022 г.
(OR. en)

12666/22

Междуетноститутитионално досие:
2010/0095(COD)

MI 677
COMPET 725
DIGIT 169
TELECOM 379
BETREG 10

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	23 септември 2022 г.
До:	Генералния секретариат на Съвета
№ док. Ком.:	COM(2022) 481 final
Относно:	ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ ОТНОСНО ДЕЙСТВИЕТО НА ДИРЕКТИВАТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТТА В РАМКИТЕ НА ЕДИННИЯ ПАЗАР ЗА ПЕРИОДА 2016—2020 г.

Приложено се изпраца на делегациите документ COM(2022) 481 final.

Приложение: COM(2022) 481 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.9.2022 г.
COM(2022) 481 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**ОТНОСНО ДЕЙСТВИЕТО НА ДИРЕКТИВАТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТТА В
РАМКИТЕ НА ЕДИННИЯ ПАЗАР ЗА ПЕРИОДА 2016—2020 г.**

{SWD(2022) 297 final}

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
1. Развитие в периода 2016—2020 г.	4
1.1. Подобрения в процедурата за уведомяване	5
1.2. Използване на процедурата за уведомяване в контекста на програмата за по-добро регулиране и взаимно признаване	5
2. Приложение на процедурата за уведомяване	6
2.1 Ефективност: общ преглед	6
2.2 Използване на процедурата по спешност	14
2.3 Уведомление за „фискални или финансови мерки“	15
2.4 Мерки след реакцията на Комисията	15
2.5 Последващи действия във връзка с процедурата за уведомяване	15
2.6 Структуриран обмен с държавите членки, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, Швейцария и Турция.....	16
2.7 Прозрачност.....	17
3. Заключение	18

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Настоящият доклад е изготвен и представен в съответствие с член 8 от Директива (ЕС) 2015/1535¹ (Директива за прозрачността в рамките на единния пазар). В него се анализират резултатите от прилагането на един от крайгълните камъни на единния пазар в периода 2016—2020 г.: процедурата за уведомяване, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. В доклада се подчертава важният принос на процедурата за уведомяване за функционирането на единния пазар и за прилагането на насоките и набора от инструменти за по-добро регулиране², както и нейната ключова роля по време на пандемията от COVID-19.

Уведомяването на Комисията за националните технически регламенти преди тяхното приемане продължи да бъде важен инструмент за предотвратяване на възникването на пречки пред търговията. То също така продължи да бъде добър канал за осигуряване на сътрудничество между Комисията и държавите членки, както и между самите държави членки. Това е особено важно при критични и непредвидени обстоятелства, като например по време на пандемията от COVID-19. За техническите регламенти се подават уведомления до Комисията и окончателният текст на нотифицираните мерки се превежда на 23 официални езика на ЕС³.

Освен това при прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар се изисква Комисията да проследява и наблюдава всички уведомления, които пораждаат опасения относно тяхната съвместимост с правото на Съюза. В този контекст Комисията обръща особено внимание на мерките с най-голямо въздействие върху единния пазар⁴.

¹ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1).

² План за действие за подобряване на регулаторната среда, COM(2002) 278 окончателен. Вж. също По-добро законодателство за растеж и заетост в Европейския съюз, COM(2005) 97 окончателен; Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: Стратегия за опростяване на регулаторната среда, COM(2005) 535 окончателен; Стратегически преглед на програмата за по-доброто регулиране в Европейския съюз, COM(2006) 689 окончателен; Втори стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз, COM(2008) 32 окончателен; Трети стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз, COM(2009) 15 окончателен; Разумно регулиране в Европейския съюз, COM(2010) 543 окончателен, и По-добро регулиране: да постигаме по-добри резултати за един по-силен Съюз, COM(2016) 615 final.

³ Не се осигурява превод на ирландски език.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1593674517897&uri=CELEX:52020DC0094>

ВЪВЕДЕНИЕ

Като „двигател за изграждането на по-силна и по-справедлива икономика на ЕС“, единният пазар е ключова част от шестте приоритета на Комисията за периода 2019—2024 г.⁵ Единният пазар подобри просперитета и възможностите за предприятия и гражданите в Европа. Един добре функциониращ единен пазар стимулира конкуренцията и търговията, подобрява ефективността, повишава качеството и спомага за намаляване на цените за предприятия и потребителите⁶.

Като част от пакета за нова промишлена стратегия на Комисията от март 2020 г.⁷ бяха приети съобщение относно пречките пред единния пазар⁸ и план за действие за прилагане на правилата на единния пазар⁹, за да се подобри допълнително конкурентоспособността и да се улесни интеграцията на дружествата от всякакъв мащаб в европейските и глобалните вериги за създаване на стойност. Действие 10 от плана за действие на Комисията за прилагане на правилата на единния пазар се отнася до Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. В този контекст „в съответствие с по-стратегическия подход за действията на Комисията в областта на правоприлагането, прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар се основава на четири оси:

- i) държавите членки нотифицират Комисията за всички проекти на технически регламенти относно стоките и услугите на информационното общество;
- ii) Комисията предприема последващи действия по всички уведомления, пораждащи опасения във връзка със съвместимостта им с правото на ЕС;
- iii) когато определя конкретните последващи действия, Комисията обръща специално внимание на мерките, оказващи най-голямо въздействие върху единния пазар;
- iv) Комисията наблюдава законодателството, което е било предмет на реакция от нейна страна по силата на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и което, при липса на подходящи корекции, може да доведе до започване на производство за установяване на нарушения“.

Комисията поставя ясен акцент върху превенцията и правоприлагането по отношение на случаите с най-значително икономическо или друго въздействие върху единния пазар.

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар има за цел да предотврати появата на нови пречки пред единния пазар, като се съсредоточи върху прозрачността, диалога, превенцията и по-доброто регулиране. Държавите — членки на ЕС, могат да участват в тази процедура наравно с Комисията. Заинтересованите страни имат достъп както до националните технически регламенти в процес на изготвяне, така и до окончателните текстове на мерките, за които са подадени уведомления, преведени на 23 официални езика на ЕС. Следователно стопанските субекти могат да предвидят създаването на пречки пред търговията и да избегнат ненужни и скъпи административни тежести, засягащи техния бизнес.

Процедурата за уведомяване за национални технически регламенти съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар дава възможност на

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_bg

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/fs_20_427

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_20_416

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0093%3AFIN>

⁹ Вж. бележка под линия 4.

Комисията и на държавите членки да проучат преди приемането им техническите регламенти, които всяка държава членка възнамерява да въведе за продукти (промишлени, селскостопански и риболовни) и услуги на информационното общество (вж. приложение 1 към работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия доклад). Процедурата се прилага по опростен начин за държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), и за Швейцария и Турция (вж. приложение 4).

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар също така играе ключова роля по време на срещите за диалог за „опознаване на държавата“ с държавите членки и заинтересованите страни¹⁰. Такива срещи са част от усилията, залегнали в стратегията за единния пазар, за осигуряване на култура на съответствие и интелигентно правоприлагане¹¹. Комисията разглежда тези срещи като възможност за диалог за подобряване на прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. В този контекст диалогът съгласно директивата, съчетан с други показатели, дава възможност на Комисията да определи по-добре проблемните сектори и структурните проблеми в държавите членки.

Настоящият доклад, изготвен и представен в съответствие с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, отразява нейното действие в периода 2016—2020 г. както в качествено, така и от количествено отношение.

През 2020 г. процедурата за уведомяване съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар изигра решаваща роля в управлението на пандемията от COVID-19 и допринесе за координиран подход по отношение на здравната криза в целия ЕС. Разпространението на вируса причини прекъсване на глобалните вериги на доставки. По време на пандемията беше застрашена целостта на единния пазар и в по-широк смисъл — запазването на производствените и дистрибуторските вериги за създаване на стойност, осигуряващи необходимите доставки за нашите здравни системи. Директивата предостави рамка, позволяваща на държавите членки да действат по координиран начин.

1. РАЗВИТИЕ В ПЕРИОДА 2016—2020 Г.

С 3553 уведомления, получени през петгодишния период 2016—2020 г. (вж. приложение 3.1), диалогът, който се проведе в контекста на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, показва добро равнище на участие на държавите членки, които предоставиха 243 подробни становища и 475 коментара (вж. приложение 3.6). Това беше съчетано с чести реакции от страна на Комисията по отношение на нотифицираните технически регламенти, по-специално 212 подробни становища и 816 коментара, издадени от Комисията (вж. приложение 3.4). Най-голям брой реакции на Комисията и държавите — членки на ЕС, се отнасяха до селското стопанство, риболова, храните и строителните продукти.

Въвеждането на нови ИТ инструменти през референтния период, както е описано в параграфите по-долу, улесни участието на стопанските субекти в процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

¹⁰ Диалогът за „опознаване на държавата“ се състои от структурирани срещи с националните органи, участващи в процедурата за уведомяване, във всяка държава—членка на ЕС, и с националните заинтересовани страни.

¹¹ Вж. точка „Осигуряване на култура на съответствие и интелигентно правоприлагане, които да спомогнат за постигането на истински единен пазар“ от стратегията за единния пазар, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

Съдебната практика на Съда на Европейския съюз хвърли светлина върху някои тълкувателни въпроси по отношение на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. Те включват определението за технически регламенти, класификацията на новите посреднически услуги в нововъзникващите сектори, свързани с моделите на икономиката на сътрудничеството, правото на достъп до документи във връзка с процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и санкцията за липса на уведомление¹².

1.1. Подобрения в процедурата за уведомяване

Една от целите на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е стопанските субекти, включително малките и средните предприятия, да бъдат информирани предварително за планираните технически регламенти преди тяхното приемане от държавите членки. Това позволява на стопанските субекти да изложат мненията си и навреме да приспособят дейностите си към бъдещите технически регламенти¹³. Големият брой становища от страна на заинтересованите страни относно изпратените уведомления показва, че това право на контрол е широко използвано и помага на Комисията и на националните органи да откриват пречки пред търговията.

Като част от трайните усилия, които полага за постигане на прозрачност и ефикасност, през 2015 г. Комисията разработи нова функционалност на уебсайта на Информационната система за техническите регламенти (TRIS)¹⁴. Тази функционалност беше въведена през 2016 г. и позволява на всяко лице да използва уебсайта на TRIS, за да предоставя становище относно всяко едно уведомление по време на отлагателния период, предвиден в член 6 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. Чрез тази функционалност в периода 2016—2020 г. Комисията получи 1618 становища (144 през 2016 г., 421 през 2017 г., 175 през 2018 г., 281 през 2019 г. и 597 през 2020 г.).

1.2. Използване на процедурата за уведомяване в контекста на програмата за по-добро регулиране и взаимно признаване

В съобщението си „По-добро регулиране за растеж и работни места в ЕС“¹⁵ Комисията подчерта, че механизмът за превантивен контрол, установен с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, допринася за подобряване на качеството на националните регламенти относно продуктите и услугите на информационното общество. Сътрудничеството между Комисията и държавите членки в контекста на процедурата за уведомяване има за цел да осигури по-ясна регулаторна рамка за стопанските субекти.

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар допринася за по-доброто взаимно признаване. Принципът на взаимното признаване, който произтича от съдебната практика на Съда на Европейския съюз по отношение на членове 34—36 от ДФЕС, осигурява достъп до пазара за стоки, които не са или само частично са предмет на законодателството на ЕС за хармонизация. Той гарантира, че всяка стока, законно предлагана на пазара в една държава членка, по принцип може да бъде продадена в друга. Оценката на националните регламенти преди тяхното приемане спомага за свеждане до минимум на риска тези правила да създадат необосновани регулаторни

¹² Вж. приложение 2 за повече подробности относно съдебната практика на Съда на Европейския съюз относно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар за периода 2016—2020 г.

¹³ Вж. съображение 7 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/bg/>

¹⁵ Вж. по-горе, бележка 2.

пречки пред търговията, особено в контекста на принципа на взаимно признаване. Това е така, защото Комисията може: i) да коригира текста на клаузите за единния пазар в проекти, за които са подадени уведомления от държавите членки съгласно процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар; и ii) да препоръча на държавите членки да включат клаузата за единния пазар в нотифицираните проекти на национални мерки, когато тя липсва в нотифицираните проекти.

2. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА УВЕДОМЯВАНЕ

2.1 Ефективност: общ преглед

► Обем на уведомленията и участващи сектори

В периода 2016—2020 г. Комисията получи 3553 уведомления (700 през 2016 г., 676 през 2017 г., 666 през 2018 г., 657 през 2019 г. и 854 през 2020 г.)¹⁶.

Налице са явни различия в броя на уведомленията, изпратени от различните държави членки, като някои държави членки изпращат средно повече от 50 уведомления годишно, а други — по-малко от 10 (вж. приложение 3.2). Въпреки че тази разлика може отчасти да се обясни с начина, по който е структурирана държавната организация в различните държави (напр. присъствието на регионални/местни органи с регулаторни правомощия), с липсата на осведоменост или с по-висока/по-ниска степен на регулаторна дейност, това голямо несъответствие порождает съмнения дали е налице пълно съответствие със задължението за изпращане на уведомления. Анализът показва, че през 2017 г., 2018 г. и 2019 г. почти при всички държави членки е имало случаи на липса на нотифициране или липса на повторно нотифициране на проекти на технически регламенти. В по-голямата част от държавите членки обаче броят на проектите, за които не са подадени уведомления, е относително малък — равен или по-малък от 10 на година.

В приложение 3.2 (таблица 1) може да бъде забелязана връзка между големината на държавите членки и броя на уведомленията, като най-големите държави членки по принцип изпращат повече уведомления, отколкото средните и малките по големина държави членки. Това може да се обясни отчасти с по-големия брой на регионалните и местните органи, които имат задължението да нотифицират своите проекти на технически регламенти. На практика обаче това невинаги е така: например в някои случаи средните по големина държави членки подават повече уведомления от някои по-големи държави членки, а по-големите държави членки с централизирана структура подават повече уведомления от държавите членки с децентрализирана структура.

Както и през предходния отчетен период, най-голям брой уведомления за периода 2016—2020 г. се отнасят до строителния сектор, следван от уведомленията в областта на селскостопанските продукти, рибарството, аквакултурите и други храни.

Множество уведомления бяха изпратени и в областта на **услугите на информационното общество**, в секторите на **околната среда и химическата промишленост** (главно за опаковки и отпадъци от опаковки, пластмасови продукти, торове, продукти за растителна защита, съдържащи глифосат или неоникотиноиди,

¹⁶ Вж. приложение 3.1. Тези данни не включват уведомленията от държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) (Норвегия, Лихтенщайн и Исландия), или уведомленията от Турция или Швейцария. През отчетния период Комисията получи 232 уведомления от тези държави (124 от държавите от ЕАСТ/ЕИП, 74 от Турция и 34 от Швейцария). Вж. приложение 4 за повече информация относно тези уведомления.

емисионни норми, козметични продукти, съдържащи пластмасови микрочастици), както и на **транспорта** (напр. за електрически превозни средства, специално оборудване за пътнически превозни средства и такситата, снегомобили, електрически скутери, кораби и плавателни съдове за отдых, дроне) (вж. приложение 3.3)-.

► **Въпроси, разгледани от Комисията в изразените от нея реакции**

В **нехармонизираните области**, т.е. тези, в които националните мерки при липса на вторично законодателство трябва да са в съответствие с членове 34—36 (свободно движение на стоки) и членове 49 и 56 (право на установяване и свободно предоставяне на услуги, свързани с информационното общество) от ДФЕС, реакциите на Комисията имаха за цел да привлекат вниманието на държавите членки към потенциалните необосновани пречки пред търговията след оценка на необходимостта и пропорционалността на мярката в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

Когато националните мерки частично или изцяло попадаха в **хармонизираните области**, реакциите имаха за цел да гарантират, че националните мерки са съвместими с вторичното законодателство на ЕС.

- В периода 2016—2020 г. държавите членки подадоха 765 уведомления за проекти на технически регламенти в областта на **строителството** (131 през 2016 г., 181 през 2017 г., 139 през 2018 г., 158 през 2019 г. и 156 през 2020 г.¹⁷) Тези проекти се отнасяха до всички видове строителни продукти, включително мостови съоръжения и бетонни пътни съоръжения, покрития за наклонени покриви на сгради, противопожарна техника и спасително оборудване, топлоизолация, синтетични материали за запълване, бетонни конструкции, електрически инсталации върху и в бетонни конструкции, и метални материали в контакт с питейна вода.

Комисията по-специално разглежда проекти на технически регламенти, в които се определят допълнителни технически изисквания или изпитвания за строителни продукти и които възпрепятстват свободното движение на продукти с поставена маркировка „СЕ“. Нотифицираните проекти бяха разгледани основно в съответствие с Регламент (ЕС) № 305/2011 за установяване на хармонизирани условия за предлагане на пазара на строителни продукти¹⁸.

Комисията разглежда проект на законодателен акт, с който се забранява инсталирането на котли, работещи с изкопаеми горива и природен газ, в нови сгради, освен ако въпросните котли използват единствено енергия от възобновяеми източници. Нотифицираният проект беше разгледан съгласно Директива 2009/142/ЕО относно газовите уреди (ДГУ)¹⁹ и Директива 92/42/ЕИО относно изискванията за ефективност на нови бойлери за топла вода с течно или газово гориво²⁰.

¹⁷ Вж. приложение 3.3.

¹⁸ Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета, ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5.

¹⁹ Директива 2009/142/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно газовите уреди, ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 10.

²⁰ Директива 92/42/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. относно изискванията за ефективност на нови бойлери за топла вода с течно или газово гориво, ОВ L 167, 22.6.1992 г., стр. 17.

Техническите регламенти, свързани с енергийната ефективност на сградите, бяха оценени съгласно Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност²¹, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите²² и Директива 2009/125/ЕО за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението²³.

Комисията също така направи оценка на проект на законодателен акт относно изискванията за комуникационното оборудване за магистрали. Нотифицираният проект беше разгледан съгласно Директиви 1999/5/ЕО²⁴, 2006/95/ЕО²⁵ и 2004/108/ЕО²⁶.

- По отношение на **селскостопанските продукти, рибарството, аквакултурите и други храни**, в периода 2016—2020 г. държавите членки подадоха уведомления за 693 проекта на технически регламенти (145 през 2016 г., 106 през 2017 г., 146 през 2018 г., 161 през 2019 г. и 135 през 2020 г.²⁷). Областите, обхванати от тези проекти, включваха например материали, влизащи в контакт с храни, енергийни напитки, трансмазнини в хранителни продукти, вино и спиртни напитки, знаци за качество на храните, хуманно отношение към животните и предлагането на пазара на изделия от кожа с косъм.

Някои държави членки подаваха уведомления за проекти на регламенти, установяващи обозначения, които свързват качеството на продукта с неговия произход. Тези уведомления бяха разглеждани съгласно разпоредбите на ДФЕС относно свободното движение на стоки и Регламент (ЕС) № 1151/2012 относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни²⁸.

По време на отчетния период Комисията разглежда уведомления относно хигиената на храните и издаде подробни становища и коментари относно съответствието им с Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните²⁹, Регламент (ЕО) № 853/2004 относно определяне на специфични

²¹ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

²² Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите, ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13.

²³ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението, ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

²⁴ Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие, ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 10.

²⁵ Директива 2006/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно електрически съоръжения, предназначени за използване при някои ограничения на напрежението, ОВ L 374, 27.12.2006 г., стр. 10.

²⁶ Директива 2004/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно сближаването на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост, ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 24.

²⁷ Вж. приложение 3.3.

²⁸ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни, ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1.

²⁹ Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1.

хигиенни правила за храните от животински произход³⁰ и Регламент (ЕО) № 854/2004 за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация³¹.

Други уведомления се отнасяха до етикетирането на храни. Комисията извърши оценка на тяхната съвместимост с Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите³², по-специално с разпоредбите относно обявяването на хранителните стойности или други специфични за сектора разпоредби относно информацията за потребителите³³.

- В сектора на **услугите на информационното общество** държавите членки подадоха уведомления за 255 мерки (58 през 2016 г., 43 през 2017 г., 34 през 2018 г., 57 през 2019 г. и 63 през 2020 г.³⁴), като по-голямата част от уведомленията се отнасяха до проекти на законодателни актове, засягащи електронната търговия, социалните медии и операторите на цифрови платформи, мрежовата неутралност и медийния плурализъм, фалшивите новини и словото на омразата онлайн, както и други правила относно услугите на информационното общество, попадащи в обхвата на Директива 2000/31/ЕО (Директивата за електронната търговия)³⁵, както и до правила, свързани с аудиовизуалните медийни услуги, попадащи в обхвата на

³⁰ Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55.

³¹ Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206. Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета беше отменен от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейски парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол), ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1.

³² Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията, ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18.

³³ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета, ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1.

³⁴ Вж. приложение 3.3.

³⁵ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия), ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

Директива (ЕС) 2018/1808 (ревизираната Директива за аудиовизуалните медийни услуги)³⁶.

Бяха публикувани и други реакции на Комисията във връзка с нотифицирани проекти на мерки относно правилата за услугите на информационното общество, насочени към електронната идентификация и удостоверителните услуги, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 910/2014 (Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги)³⁷, както и относно свободното движение на нелични данни, уредено в Регламент (ЕС) 2018/1807³⁸. Бяха изпратени и уведомления относно неприкосновеността на цифровите данни, киберсигурността, съхраняването на данни, електронното фактуриране, авторското право, телекомуникациите и електронните съобщения (включително 5G), безопасния интернет за деца, електронните книги, организираният онлайн хазартни игри и в няколко случая, свързани изрично или допълнително със свободното движение на услуги и свободата на установяване (членове 49 и 56 от ДФЕС, както и Директивата за услугите³⁹), с правата на потребителите съгласно Директива 2011/83/ЕС⁴⁰, със защитата на личните данни съгласно Общия регламент относно защитата на данните (ЕС) 2016/679⁴¹ и със свободата на изразяване на мнение и свободата на стопанска инициатива, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.

- В сектора на **химическата промишленост** Комисията получи 167 уведомления (32 през 2016 г., 32 през 2017 г., 28 през 2018 г., 27 през 2019 г. и 48 през 2020 г.⁴²) в области като биоциди, продукти за растителна защита и продукти, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)⁴³, които бяха основно разгледани съгласно Регламента за

³⁶ Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия, ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69.

³⁷ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73.

³⁸ Регламент (ЕС) 2018/1807 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно рамка за свободното движение на нелични данни в Европейския съюз, ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 59.

³⁹ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за услугите на вътрешния пазар, ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

⁴⁰ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64.

⁴¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁴² Вж. приложение 3.3.

⁴³ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията, ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

биоцидите⁴⁴, Регламент (ЕО) № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита⁴⁵ и съгласно REACH.

- **В сектора на околната среда** Комисията разгледа 206 проекта на мерки (55 през 2016 г., 39 през 2017 г., 28 през 2018 г., 33 през 2019 г. и 51 през 2020 г.⁴⁶). Някои нотифицирани проекти се отнасяха до отпадъците от опаковки и пластмасовите продукти за еднократна употреба и повдигнаха проблеми във връзка със съвместимостта с Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки⁴⁷ (например по отношение на изискванията за забрана на тънките пластмасови торбички за пазаруване) и Директива (ЕС) 2019/904 относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда⁴⁸ (например по отношение на определенията за „пластмаса“).

Процедурата за уведомяване също така даде възможност на Комисията да предприеме действия в сектори, в които се предвижда или понастоящем се осъществява хармонизация на равнището на Европейския съюз, като по този начин не се позволи на държавите членки да въвеждат разминаващи се национални мерки. Съгласно член 6, параграфи 3 и 4 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар Комисията поиска от нотифициращите държави членки да отложат приемането на нотифицираните проекти на технически регламенти за 12 месеца от датата на уведомлението в областта на биологичното производство на растения, животни и продукти от аквакултури и храни (уведомление 2018/190/BG), биологично производство на заешко месо (уведомление 2018/219/E), био пълпъдъци бройлери (уведомление 2018/666/F) и пластмасови продукти за еднократна употреба (уведомления 2018/ 665/B и 2019/9/UK).

► Положителни примери за въздействието на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар

През отчетния период Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар се оказва ефективна в редица случаи, тъй като националните органи преработиха нотифицираните проекти в съответствие с препоръките на Комисията или ги оттеглиха. Пример в това отношение беше уведомлението относно проект на постановление, с което водачите на автомобили, пребиваващи в Италия и превозващи с тях деца на възраст под 4 години, се задължават да използват специални сигнални устройства за напомняне, монтирани на седалките в автомобила, които не позволяват малолетни и непълнолетни лица да бъдат оставяни в превозното средство. В подробното си становище Комисията посочи, че няколко от изискванията на нотифицирания проект са в противоречие с правилата на ЕС за хармонизация и със свободното движение на стоки (членове 34—36 от ДФЕС). Това се дължи на липсата на доказателства за: i) пропорционалността на изискването относно процедурата за предварително одобрение на монтирани на седалките в автомобила сигнални устройства за напомняне,

⁴⁴ Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1.

⁴⁵ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета, ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.

⁴⁶ Вж. приложение 3.3.

⁴⁷ Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки, ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 10.

⁴⁸ Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, ОВ L 155, 12.6.2019 г., стр. 1.

законно произведени в други държави членки; и ii) задължението тези устройства да се оборудват с автоматична комуникационна система за изпращане на съобщения или повиквания чрез мобилни безжични комуникационни мрежи до най-малко три различни телефонни номера. Комисията подчерта, че „процедурата за предварително разрешение“, която задължава „акредитираните органи“ да кандидатстват за разрешение пред италианската генерална дирекция за моторни превозни средства, би могла да бъде в противоречие с принципа за свободно предоставяне на услуги в рамките на Съюза (член 56 от ДФЕС). Италианските органи преработиха предложението за постановление в съответствие със забележките на Комисията, като същевременно гарантираха, че нотифицираният проект на мярка би могъл да постигне целта за безопасност на децата.

По същия начин през 2016 г., 2017 г. и 2018 г. Комисията получи няколко уведомления относно характеристиките и специфичното оборудване на безпилотните въздухоплавателни средства (дронове). В своите реакции Комисията припомни текущия процес на хармонизация на равнището на ЕС и прикани съответните държави членки да си сътрудничат за създаването на регулаторна рамка на ЕС, приложима към безпилотните въздухоплавателни средства, която да гарантира високо ниво на безопасност по отношение на експлоатацията на такива въздухоплавателни средства и да даде възможност за управлението на съпътстващите рискове, свързани с безопасността, защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни. Съответните държави членки се съобразиха с препоръките на Комисията, изразени в коментарите и подробните становища, или оттеглиха нотифицираните проекти⁴⁹.

През 2020 г. в началото на пандемията от COVID-19 някои държави членки приеха или подготвиха национални мерки, засягащи свободното движение на лични предпазни средства, като защитни очила, маски, ръкавици, хирургически гащеризони и престилки, както и свободното движение на лекарства. Поради тези мерки съществуваше риск такива основни стоки да не достигнат до тези, които най-много се нуждаят от тях, най-вече до здравните работници, екипите за намеса на място и пациентите в засегнатите райони в цяла Европа. Това породиха ефект на доминото, тъй като се наложи държавите членки да предприемат мерки за смекчаване на въздействието на мерките, предприети от други държави членки. За кратко време ограниченията обхванаха все по-голям брой продукти, като се започне от личните предпазни средства и се стигне до лекарствата. Тези мерки нарушиха логистичните и дистрибуторските вериги и насърчиха реакциите за натрупване на запаси във веригата на доставки. В крайна сметка с тези мерки отново бяха въведени вътрешни граници в момент, в който солидарността между държавите членки беше най-необходима. Комисията призова държавите членки да уведомяват за такива мерки чрез механизма, предвиден в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, и предостави насоки за това. Мерките, за които бяха подавани уведомления до Комисията, бяха оценявани с приоритет и Комисията подкрепяше държавите членки при коригирането на онези от тях, които биха могли да възпрепятстват свободното движение на основни стоки в рамките на единния пазар⁵⁰. Опитът от пандемията от COVID-19 доказва значимостта на процедурите по Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, включително и на процедурата по спешност (вж. точка 2.2), като същевременно предостави полезни изводи с оглед на по-нататъшното преодоляване на неблагоприятните последици за единния пазар, причинени от извънредни ситуации. Когато мерките биват

⁴⁹ Вж. приложение 3.9 за допълнителни примери.

⁵⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и Еврогрупата — *Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19*, COM(2020) 112 final.

нотифицирани след приемането им, какъвто бе случаят с приблизително 150 свързани с COVID-19 уведомления през 2020 г., предвиденият в Директивата механизъм за уведомяване също осигурява ползи, доколкото информацията и партньорската проверка могат да бъдат използвани по време на кризата благодарение на комуникационната платформа TRIS, чрез която държавите членки могат да се запознаят с мерките във връзка с COVID, приети от други държави членки.

► **Най-често срещани пречки, за които са предприети мерки**

Една от целите на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е да се открият области, в които възникват повтарящи се пречки пред свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги на информационното общество, и в резултат на това да се установи необходимостта от намеса с мерки за хармонизация, насочени към гарантиране на по-плавно функциониране на единния пазар⁵¹. През анализирания период Комисията установи няколко повтарящи се пречки в нотифицираните проекти на мерки. Сред тях са липсата на клауза за единния пазар, подвеждащи и неясни разпоредби, които биха могли да бъдат тълкувани и прилагани като пазарни ограничения или повторение на разпоредбите на регламентите на ЕС, въпросът за задължителните стандарти и допълнителните методи за изпитване⁵².

► **Реакции**

С Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар се дава възможност за осъществяване на формален и структуриран обмен на информация между държавите членки и Комисията и сред държавите членки при оценката на нотифицираните проекти. Интензивността на този обмен на информация се доказва от големия брой реакции, изпратени от Комисията и държавите членки във връзка с уведомленията, и от отговорите на подалите уведомления държави членки и последвалия обмен на съобщения (вж. приложения 3.4, 3.5, 3.6 и 3.8). Този обмен на информация предоставя на държавите членки възможността да установят степента на съвместимост на нотифицираните проекти със законодателството на ЕС. През отчетния период Комисията провеждаше редовни срещи на експертно равнище с представители на държавите членки, за да изясни нерешените въпроси, когато това беше необходимо, и да поиска допълнителна информация от държавите членки за изясняване на обхвата на нотифицираните технически регламенти.

През разглеждания период Комисията издаде 212 подробни становища (60 през 2016 г., 34 през 2017 г., 40 през 2018 г., 38 през 2019 г. и 40 през 2020 г.), което представлява 5.9 % от общия брой проекти, за които държавите членки са подали уведомления през отчетния период. От своя страна държавите членки издадоха 243 подробни становища (78 през 2016 г., 44 през 2017 г., 38 през 2018 г., 30 през 2019 г. и 53 през 2020 г.). От общо 1291 коментара, направени през отчетния период, 816 бяха направени от Комисията (154 през 2016 г., 189 през 2017 г., 184 през 2018 г., 155 през 2019 г. и 134 през 2020 г.), а 475 — от държавите членки (118 през 2016 г., 74 през 2017 г., 77 през 2018 г., 64 през 2019 г. и 142 през 2020 г.) (вж. приложения 3.4 и 3.6). В пет случая Комисията прикани съответните държави членки да отложат приемането на нотифицираните технически регламенти с една година, считано от датата на тяхното получаване, тъй като е обявена или е в ход работа на равнището на ЕС по хармонизиране в областта, обхваната от нотифицираните проекти (вж. приложение 3.5).

⁵¹ Вж. съображение 15 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

⁵² Вж. приложение 3.11 за допълнителни подробности относно най-често отстраняваните пречки.

Броят на реакциите (коментари, подробни становища и решения на Комисията за отлагане на приемането на проект) на всяка държава членка и на Комисията през отчетния период по сектори дава допълнителна представа за участието на държавите членки в диалога, предизвикан от уведомленията, и за специфичните интереси на някои държави членки, чиито реакции са съсредоточени в конкретни сектори (вж. приложение 3.6, таблица 6). Италия, Испания, Австрия и Полша са сред най-активните държави членки. Анализът на реакциите по държави членки и по сектори показва, че Австрия, Испания и Италия проявяват особен интерес към сектора на селското стопанство, рибарството и храните. Повечето от реакциите на Комисията се отнасят до секторите на строителството и селското стопанство.

Благодарение на достъпа до всички уведомления и до съобщенията, обменени по време на диалога, държавите членки могат да използват Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, за да заимстват идеи от своите партньори. Същите могат да се използват за решаване на често срещани проблеми, свързани с техническите регламенти, и за да се разбере кога даден проект на технически регламент би могъл да бъде в нарушение на правото на ЕС.

2.2 Използване на процедурата по спешност

Държавите членки могат да поискат от Комисията да оцени предложението им за прилагане на процедурата по спешност, предвидена в член 6, параграф 7 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, ако в отговор на спешна и непредвидима ситуация са задължени незабавно да приемат технически регламенти и нямат време да изчакат тримесечния отлагателен период, за да се консултират предварително с Комисията и с другите държави членки. Ако след разглеждане на изтъкнатите от съответната държава членка мотиви Комисията приеме да бъде приложена процедурата по спешност, отлагателният период от три месеца не се прилага и мярката може да бъде приета незабавно⁵³. Обикновено на Комисията са необходими няколко работни дни след уведомлението, за да реши дали приема изтъкнатите от съответната държава членка мотиви и позволява на същата да приеме техническите регламенти незабавно.

От общо 3553 уведомления държавите членки отправиха 346 искания за прилагане на процедурата по спешност по отношение на нотифицираните проекти (51 през 2016 г., 34 през 2017 г., 35 през 2018 г., 39 през 2019 г. и 187 през 2020 г.)⁵⁴ Използването на процедурата по спешност беше отказвано при недостатъчно обосновани случаи или при изцяло икономическа обосновка, или при административно забавяне на национално равнище, както и в случаите, в които не беше доказано наличието на непредвидени обстоятелства. Процедурата по спешност беше счетена за оправдана в 283 случая (41 през 2016 г., 28 през 2017 г., 21 през 2018 г., 29 през 2019 г. и 164 през 2020 г.). Тези случаи се отнасяха по-специално до психотропни вещества, контрол на наркотиците, борба с тероризма, огнестрелни оръжия, заразяване на пчели, биоциди, забрана на продукти, които са вредни за здравето, пиротехнически изделия, лекарства (лекарства/вещества от критично значение, необходими за лечението на пациенти с COVID-19), лични предпазни средства, маски, медицински изделия и инвентро медицински изделия, дезинфектанти и алкохоли, необходими за тяхното производство (вж. приложение 3.7).

⁵³ Вж. приложение 1 за повече подробности относно процедурата по спешност.

⁵⁴ Вж. приложение 3.7.

2.3 Уведомление за „фискални или финансови мерки“

Съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар държавите членки трябва да подават уведомления за „фискални и финансови мерки“, т.е. за технически регламенти, които са свързани с фискални или финансови мерки, даващи отражение върху потреблението на продукти или услуги чрез стимулиране на спазването на такива технически регламенти. Особеността на тези мерки е, че не се прилага отлагателният период (член 7, параграф 4 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар).

През периода 2016—2020 г. държавите членки подадоха уведомления за 149 проекта на „фискални или финансови мерки“ (44 през 2016 г., 48 през 2017 г., 26 през 2018 г., 31 през 2019 г. и 45 през 2020 г.)⁵⁵.

2.4 Мерки след реакцията на Комисията

Съгласно член 6, параграф 2 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар държавите членки трябва да докладват за действията, които възнамеряват да предприемат в отговор на подробно становище.

През периода 2016—2020 г. съотношението между броя на отговорите на държавите членки на подробните становища на Комисията и обема на публикуваните от Комисията подробни становища е задоволително, но би могло да бъде подобро още повече (средно 87 % за разглеждания период). Задоволителните отговори на държавите членки представляват средно 45 % от отговорите (вж. приложение 3.8).

През разглеждания период държавите членки оттеглиха 217⁵⁶ проекта на технически регламенти. В 30 случая (4 през 2016 г., 13 през 2017 г., 9 през 2018 г., 2 през 2019 г. и 2 през 2020 г.) оттеглянето е резултат от приемането на подробно становище, публикувано от Комисията. Причините за тези оттеглени включват: i) въвеждане от страна на нотифициращата държава членка на съществени промени в проекта на технически регламент, които изискват ново уведомление (член 5, параграф 1 от директивата); и ii) обикновено решение на националните органи да не продължат с приемането на проекта за технически регламент. За други нотифицирани проекти на технически регламенти диалогът все още продължава.

2.5 Последващи действия във връзка с процедурата за уведомяване

За случаите, в които потенциалните нарушения на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар не бяха напълно отстранени чрез процедурата за уведомяване Комисията проведе допълнителни разследвания (напр. относно продуктите за растителна защита, електронните цигари, тютюна). Комисията също така проведе разследвания относно предполагаеми нарушения на задължението за изпращане на уведомления от страна на държавите членки, например във връзка с правилата за таксиметровите апарати, стъклени бутилки за вино и спиртни напитки, рекламното оборудване, отпадъците, хазарта, игралните автомати, емисиите на флуорсъдържащи парникови газове, пластмасовите продукти, мебелите, икономиката на сътрудничеството и др. В тези случаи Комисията информира съответния национален орган за контакт за последиците от нарушаването на задължението за уведомяване съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и припомни задължението за уведомяване.

⁵⁵ Вж. приложение 1 за повече подробности относно „фискалните и финансовите мерки“.

⁵⁶ Данните са екстраполирани на 14 юли 2021 г.

2.6 Структуриран обмен с държавите членки, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, Швейцария и Турция

Редовните заседания на Постоянния комитет по техническите регламенти насърчиха плодотворния обмен на мнения по въпроси от общ интерес, както и по специфични аспекти на процедурата за уведомяване.

Що се отнася до процедурата за уведомяване, обсъжданията в контекста на заседанията на Постоянния комитет по техническите регламенти засягаха по-специално:

- процедурата по спешност съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар;
- достъпа до документи на Комисията и до поверителни уведомления;
- процедурата за уведомяване за Швейцария и ЕИП;
- задължението на държавите членки да представят на Комисията окончателния текст на нотифицирания технически регламент;
- развитие на съдебната практика на Съда на ЕС във връзка с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар; както и
- функционирането на механизма за обслужване на едно гише.

Комисията направи изказвания пред Постоянния комитет по технически регламенти, за да даде разяснения относно някои повтарящи се пречки или относно нови законодателни актове на ЕС въз основа на искания от държавите членки или по своя инициатива. Изказванията се отнасяха до:

- Директива (ЕС) 2019/904 относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда;
- процедурата за уведомяване съгласно Директивата за услугите (Директива 2006/123/ЕО) и Регламент (ЕС) 2018/1807 относно свободното движение на нелични данни в ЕС;
- Общия регламент относно защитата на данните (Регламент (ЕС) 2016/679);
- директивите за пътна безопасност 2014/45/ЕС⁵⁷, 2014/46/ЕС⁵⁸ и 2014/47/ЕС⁵⁹;
- ограниченията върху пластмасовите микрогранули на равнището на ЕС;
- Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- клаузата за единния пазар и членове 34—36 от ДФЕС.

Няколко държави членки споделиха с Постоянния комитет своите най-добри практики за подаване на уведомления съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

В много държави членки бяха проведени и двустранни срещи като част от мисиите за „опознаване на държавата“. Тези срещи бяха насочени към специфичните нужди на единния пазар на всяка държава членка чрез пряк диалог между Комисията и

⁵⁷ Директива 2014/45/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на моторните превозни средства и техните ремаркета и за отмяна на Директива 2009/40/ЕО, ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 51.

⁵⁸ Директива 2014/46/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за изменение на Директива 1999/37/ЕО на Съвета относно документите за регистрация на превозни средства, ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 129.

⁵⁹ Директива 2014/47/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно крайпътната техническа проверка на изправността на търговски превозни средства, които се движат на територията на Съюза, и за отмяна на Директива 2000/30/ЕО, ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 134.

националните органи, както и чрез срещи със заинтересованите страни на национално равнище. В този контекст Комисията посети няколко столици на ЕС⁶⁰ и присъства на срещи с органите на държавите членки и националните заинтересовани страни. Основните проблеми, свързани с прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар на национално равнище, установени по време на тези мисии, се отнасяха до ниското ниво на подадени уведомления (например в Румъния, Литва и Португалия), административния капацитет (например в България) или проблемите с координацията (например в Италия, Испания и Германия) и ограниченото познаване на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар от страна на държавните администрации.

През целия референтен период Комисията също така обсъждаше прилагането на директивата по време на срещите за диалог за съответствие с държавите членки, които се провеждат вследствие на ангажимента по стратегията за единния пазар. Комисията също така редовно провеждаше *ad hoc* технически семинари за националните органи, участващи в процедурата за уведомяване.

През референтния период Турция подобри участието си в процедурата за уведомяване.

2.7 Прозрачност

2.7.1 Искания за достъп до документи, издадени съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар

През периода 2016—2020 г. Комисията получи 531⁶¹ искания за достъп до документи, издадени в контекста на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. Повечето искания бяха свързани с подробни становища и коментари, изготвени от Комисията. В съответствие с последните развития в съдебната практика на Съда на Европейския съюз (вж. приложение 2, дело C-331/15 P, *Франция/Schlyter*), повечето от документите бяха оповестени.

2.7.2 Участие на заинтересованите страни

Прозрачността е основна характеристика на процедурата за уведомяване. Уебсайтът на TRIS, който е публично достъпен, гарантира, че заинтересованите страни са постоянно информирани за всички проекти на технически регламенти, които са в процес на изготвяне от държавите членки, и че се провежда диалог между заинтересованите страни и Комисията благодарение на функционалността, която дава възможност на заинтересованите страни да предоставят становища по проекти на технически регламенти. Както вече беше споменато, между 2016 г. и 2020 г. Комисията получи 1618 становища чрез тази функционалност. През референтния период Комисията също започна да превежда окончателните текстове на мерките, за които са подадени уведомления, на всички езици на ЕС. Преводите на окончателните текстове са достъпни на уебсайта на TRIS и осигуряват допълнителна прозрачност.

Успехът на уебсайта на TRIS се потвърждава от данните:

⁶⁰ Комисията посети България, Испания, Полша, Румъния, Италия, Франция, Германия, Португалия, Ирландия и Литва.

⁶¹ Тъй като през периода от 1.1.2018 г. до 1.10.2018 г. нямаше възможност за въвеждане от водещото звено на искания за достъп до документи в базите данни на Комисията, данните за този период се основават на симулация, като се използва средният процент на исканията за достъп до документи, възложени на звеното, отговарящо за управлението на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, за 2016 г., 2017 г. и 2019 г.

- В края на 2020 г. имаше 6467 активни абонати в списъка с адресати на TRIS, в сравнение с 5196 в края на 2015 г., което отбелязва увеличение от 25 % през 5-годишния отчетен период.
- През разглеждания период през уебсайта на TRIS са извършени 871 744 търсения (151 202 през 2016 г., 134 737 през 2017 г., 152 158 през 2018 г., 197 341 през 2019 г. и 236 306 през 2020 г.), като средният брой търсения е 174 349 на година⁶².
- Достъпът на потребителите до уведомления също се е увеличил — от 1 203 299 случая в края на 2015 г. до 7 394 991 случая в края на 2020 г., което представлява конкретно увеличение от 514,6 % за целия референтен период 2016—2020 г. спрямо края на 2015 г.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През периода 2016—2020 г. ефективността на процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, беше потвърдена отново по отношение на прозрачността, административното сътрудничество и предотвратяването на техническите пречки пред единния пазар. Превантивният и мрежовият подход на процедурата за уведомяване намали риска от създаване на технически пречки в резултат на националните регулаторни дейности за свободното движение на стоки и услуги на информационното общество. В това отношение засилването на участието на държавите членки в процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, както по отношение на изпратените уведомления, така и по отношение на реакциите на проекти, нотифицирани от други държави членки, демонстрира съвместната отговорност на единния пазар, което е ключова цел за Комисията. През 2020 г. по време на пандемията от COVID-19 процедурата, предвидена в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, гарантираше, че основната цел за защита на здравето и човешкия живот се преследва чрез национални мерки в съответствие с правилата на единния пазар. В това отношение директивата и нейната система за изпращане на уведомления бяха в подкрепа на държавите членки, осигурявайки прозрачност, полезни взаимодействия и в крайна сметка европейска солидарност.

Значението на директивата се доказва от нарастващия интерес на заинтересованите страни към процедурата за уведомяване и от броя на предоставените становища чрез уебсайта на TRIS през референтния период. Този нарастващ интерес отразява усилията за подобряване на прозрачността и ефективността на уебсайта на TRIS.

Ползата от процедурата за уведомяване се потвърди и по отношение на предоставянето на възможност за установяване на области, в които е необходима допълнителна хармонизация на равнището на ЕС, като хармонизацията в областта на етикетването на опаковките за обезвреждане на отпадъци. Ще продължават усилията за осигуряване на ясна правна рамка за стопанските субекти с цел да се повиши конкурентоспособността на европейските предприятия в ЕС и извън него, като същевременно се вземе предвид връзката между процедурата за уведомяване и процедурата, установена със Споразумението за техническите пречки пред търговията в контекста на Световната търговска организация (СТО)⁶³.

⁶² Вж. приложение 5.

⁶³ През разглеждания период държавите — членки на ЕС, държавите — членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за ЕИП, Швейцария и Турция отбелязаха 363 уведомления в базата

Опитът, натрупан през последните години, е от съществено значение за изграждането на тази подобрена среда за прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. За да се реализира пълният потенциал на директивата, Комисията ще продължи да стимулира участието на държавите членки, както по отношение на нотифицирането на проекти на национални технически регламенти, така и по отношение на реакциите на проекти, нотифицирани от други държави членки. В своите реакции Комисията ще постави специален акцент върху въпроси от съществено значение за единния пазар и върху такива, които служат по-специално за ефективно преодоляване на пречките, установени в контекста на възстановяването и на екологичния и цифровия преход. Този засилен акцент ще доведе и до подходящи последващи действия във връзка с реакциите на Комисията, така че да се предприемат ефективни действия за предотвратяване на създаването на потенциални пречки.